

Uchwała Nr XXXII/367/2017
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 26 września 2017 r.

w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Na podstawie art. 18 pkt 1 i art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 486 z późn. zm.) oraz art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), Sejmik Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa opolskiego wprowadza się ograniczenia obejmujące cały rok kalendarzowy określone niniejszą uchwałą.

§ 2

Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1928 z późn. zm.), w szczególności kocioł, piec i kominek, jeżeli:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
- 2) wydzielają ciepło poprzez:
 - a) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - b) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do innego nośnika.

§ 3

Podmiotami, dla których wprowadza się ograniczenia są podmioty eksploatujące instalacje wskazane w § 2.

§ 4

W instalacjach wskazanych w § 2 wprowadza się ograniczenia polegające na zakazie stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm,
- 3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokonzentratów węglowych,
- 4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%,
- 5) drewna i biomasy drzewnej, których wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Opolskiego

§ 6

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego i wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2017 roku.

UZASADNIENIE

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i środowisko oraz kierując się zasadą praworządności oraz zasadą interesu publicznego, Sejmik Województwa Opolskiego postanawia wprowadzić ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Możliwość taką przewiduje art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519), zwaną dalej POŚ. W związku z przeciągającym się procesem wprowadzania odpowiednich rozwiązań przez Rząd RP w sprawie nadmiernego zanieczyszczenia powietrza oraz w związku z ogromnymi oczekiwaniami społecznymi w tej sprawie Samorząd Województwa Opolskiego zamierza przyjąć niniejszą uchwałę, choć zdaje sobie sprawę z niedoskonałości przyjmowanych rozwiązań. Albowiem ich skuteczność będzie dużo mniejsza niż właściwe rozwiązania na poziomie krajowym, w tym niezbędne przeznaczenie środków finansowych na dotację do wymienianych źródeł ciepła oraz dopłat do ekologicznych paliw dla osób o najniższych dochodach.

Coroczne oceny jakości powietrza na terenie województwa opolskiego wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu wskazują na zły stan jakości powietrza w województwie ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu na 2 obszarach: Strefy miasta Opola i strefy opolskiej (pozostały obszar województwa).

Wyniki ze stacji pomiarowych jakości powietrza wskazują na znacząco wyższe stężenia zanieczyszczeń w sezonie grzewczym, tj. w okresie październik – marzec, niż w pozostałej części roku. Dla przykładu stężenia pyłów PM2,5 w sezonie zimowym są 2 krotnie wyższe niż w sezonie letnim. Jak wskazują analizy wielkości emisji wykonane w ramach Programu ochrony powietrza dla terenu województwa opolskiego z 2015 r. największy wpływ na jakość powietrza mają źródła powierzchniowe, obejmujące głównie indywidualne źródła spalania z sektora komunalno-bytowego oraz sektora usługowego.

W postępowaniu, którego przedmiotem jest opracowanie uchwały stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziału 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1405) oraz w związku z § 3 Uchwały Nr I/13/2014 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego”, w dniu 1 czerwca 2017 r. podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i projekcie uchwały oraz możliwości składania uwag i wniosków. W wyniku konsultacji społecznych wpłynęły uwagi zgłoszone przez 744 podmioty. W związku z licznymi prośbami o przyspieszenie wejścia w życie uchwały przesunięto przedmiotowy termin na 1 listopada 2017 r.

Niniejsza uchwała, zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519), była także w dniu 3 sierpnia 2017 r. przedstawiona do zaopiniowania właściwym miejscowo wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom. W wyniku opinii otrzymanych od wójtów, burmistrzów, prezydentów miast i starostów oraz w związku z ogłoszeniem Rozporządzenia *Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz.U. poz. 1690)*, które wchodzi w życie 1 października 2017 r., Zarząd Województwa podjął decyzję o zmianie treści uchwały i usunięcia paragrafów dotyczących dopuszczenia instalacji do eksploatacji. Zapisy dotyczące zakazu montowania kotłów starej generacji wprowadziło Rozporządzenie *Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz.U. poz. 1690)*, są bardziej restrykcyjne dla

mieszkańców niż w projekcie Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego. Zapisy w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów zakazują produkcji i wprowadzenia na rynek Polski kotłów gorszej klasy niż 5 od 1 października 2017 r. oraz zakazują stosowania w tych kotłach rusztu awaryjnego. Zapisy wcześniejsze projektu Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego przyjętego w dniu 16 maja 2017 r. przez Zarząd Województwa Opolskiego i poddane opiniowaniu właściwym miejscowo wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom wprowadzały zakaz stosowania kotłów gorszej klasy niż 5 od 1 maja 2018 r. Ponadto Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. jest bardziej restrykcyjne, gdyż zakazuje produkcji i wprowadzania do obrotu kotłów określonej klasy, a nie jak Uchwała Sejmiku Województwa Opolskiego która może zakazać jedynie stosowania ww. kotłów.

W związku z tym, Zarząd Województwa Opolskiego z projektu uchwały Sejmiku wycofał wcześniejsze zapisy dotyczące zakazu stosowania od 1 maja 2018 r. kotłów gorszej klasy niż 5.

Sejmik Województwa Opolskiego podejmując uchwałę, stoi na stanowisku, że istnieje pilna potrzeba podjęcia działań na szczeblu rządowym w związku ze złą jakością powietrza w Polsce. Mimo tego, że ogłoszono Rozporządzenie *Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz.U. poz. 1690)*, jeszcze raz podkreśla, że konieczne jest wprowadzenie działań wymienionych w przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia 2017 r. rekomendacji pt. „Czyste powietrze” w których znalazły się następujące działania:

- a) pilne wprowadzenie rozporządzenia ws. Norm jakościowych dla paliw stałych;
- b) priorytetyzację środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do jak najszybszej poprawy jakości powietrza;
- c) wprowadzenie wymogu stopniowego podłączania do sieci ciepłowniczej budynków;
- d) obniżenie stawek za pobór energii elektrycznej w okresie zmniejszonego na nią zapotrzebowania;
- e) rozwój sieci stacji pomiarowych składających się na państwowy system monitoringu powietrza;
- f) przeprowadzenie kampanii edukacyjnej;
- g) opracowanie polityki publicznej zapewniającej ochronę grup społecznych;
- h) wprowadzenie obowiązku dokumentacji i kontroli spalin;
- i) wykorzystanie mechanizmów podatkowych w celu zachęty dla transportu niskoemisyjnego;
- j) wprowadzenie rozwiązań umożliwiających tworzenie stref niskoemisyjnych;
- k) utworzenie w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju instrumentu dla wsparcia rozwoju technologii niskoemisyjnych.

Sejmik Województwa Opolskiego stoi na stanowisku, że w celu przyśpieszenia wymiany źródeł ciepła wysoko emisyjnych (węglowych) należało by zmienić „politykę fiskalną”, w stosunku do odnawialnych i ekologicznych źródeł energii. Regulacje prawne powinny uregulować także kwestię kontroli i egzekwowania przepisów.

Jednocześnie Samorząd Województwa będzie proponował gminom uwzględnienie lokalnej specyfiki w opracowywanych programach ochrony powietrza, które powinny zawierać sposoby zapewniania dostarczania ciepła na terenie gminy w perspektywie wieloletniej. Ponadto deklaruje się prowadzenie działań celem podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców naszego regionu, oraz dokonanie analizy możliwości wsparcia finansowego dla zamortyzowania kosztów wymiany pieców na paliwa stałe, zgodnie z brzmieniem Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 roku w *sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz.U. poz. 1690)* lub wspierania innych nowych metod podnoszących sprawność energetyczną urządzeń, zmieniających źródła zasilania na powodujące mniejszą emisję do atmosfery.

Samorząd Województwa będzie jednocześnie prowadził działania skierowane do Rządu RP w celu zmiany polityki paliwowej poprzez stosowanie określonych preferencji w kierunku zachęcania do zmiany źródeł ogrzewania i przyjęcie w tym względzie wieloletniej strategii cenowej, dającej szansę na skuteczne obniżenie emisji szkodliwych związków do atmosfery.